

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

§. VI. De Periculis à Pastore fugiendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

folet; quantam mercedem à liberalissimo DEO acceptam olim est Pastor, qui officium officiorum omnium divinum cum magna sedulitate Zeloque administravit: olim Rex Ægypti Gen. 47. postquam auditus est a Pharaone Pastores esse, dixit Josepho: *in optimo loco fac eis habitare, & trade eis terram Gessen*: Quanto magis DEVS cum veritate olim in iudicio dicere poterunt: Pastores sumus, & fuimus: in optimo cælestis Gessen loco habitaverimus: si ergo Jacobo Patriarchæ tot anni in custodia pascentis ovibus consumpti, pauci videbantur præsertim ergo Rachelem magnitudine, & quia certum ovium numerum ei promisit Laban, ut Gen. 29. c. legitur; quomodo omnem laborem & difficultates leves putabit Pastor, qui minicit, sibi fruitionem pulcherrimæ Divinitatis, & præteritum præstantissimarum lucrum pro ijs promissum est: quàm inexplicabile gaudium olim percipiet Pastor, qui estu tot animarum in DEO exultantium, suoque laboribus deductarum, ideoque summas Liberatori & Benefactori gratias per totam æternitatem persolventium.

§. VI.

De Periculis à Pastore fugiendis.

Qu. 1. *Qua pericula maximè Pastori fugienda sunt?* Respondetur præcipuè. Primò *otium*; quia docet omnem malitiam, secundò *luxuriam*; quia affert summam infamiam. Tertio *avaritiam*; quia tollit Pastoris Gloriam, quæ in eo consistit ut dici de eo possit, quod olim de tribu Levi Deut. c. 10. statutum est, quod scilicet non habuerit partem (id est, præter possessiones) cum Fratribus suis, quia ipse Dominus pars ejus erat.

Qu. 2. *Qua media ad otium proscribendum adhibenda sunt?* Respondetur sequentia. Primò, *magnam temporis æstimationem*, utpote quo juxta SS. Patres nihil est pretiosius, & irreparabilius: à Pastore autem tantò magis æstimandum, & diligentius custodiri debet, quanto præstantiores sunt Pastoralis functiones, pro quibus perficiendis tantum tempus illi concessum est, ut adeo præ aliis saluberrimè ecclesiastici cap. 14. sententiam in mente habere debent.

defrauderis à die bono, & particula boni doni non te praterat.
 Secundò, *aptam diei divisionem*, ut enim olim Carolus Quintus urbem quampiam ingressus, ante omnia horologium aspexit, & si quidem id ordinatè horas designare advertit, optimum de talis urbis regimine omen concepit; pessimum verò, si minùs ordinatè compositum notavit; ita sanè optimum, de Pastoralis regimine iudicium formari potest, quando advertitur, sua cuique functioni tempora & assignata fuisse sollicitè, & studiosè observari. Tertio, *Gratiam actionum varietatem*, ut olim Angelus D. Antonium, cum solitudinis tædium propemodum ipsum de constantia deturbasset, modò Orationi, modò labori, modò lectioni aut refectioni vacans docuit, nimirum ut varietas mirè delectat, ita nihil æquè fatigat, quàm actionum semper redeuntium fastidiosa repetitio.

Qu. 3. *Qua remedia pro Luxuria cavenda adhibere debeat Pastor?* R. etiam hîc tria sufficient, quæ quasi specialia à Sacerdotali suo statu ipsi offeruntur. Primò, *assidua recordatio Beneficij per quotidianam Corporis Christi sumptionem concessi*; ratione hujus enim, cum una eum Christo caro efficiatur, meritò cavere debet, ne per luxuriæ sordes corpus suum commaculet, sed potius illud S. Pauli 1. Cor. 6. semper in animo habeat; *Nescitis, quoniam corpora vestra, membra sunt Christi; tollens ergo membrum Christi, faciam membra meretricis; absit. Qui adharet meretrici, unum corpus efficitur. Qui autem adharet Domino, unus Spiritus est. Fugite ergo fornicationem, glorificate & portate DEVM in corpore vestro per accuratam castimoniam custodiam.* Secundò, *assidua recordatio necessitatis*, quâ Pastor quotidie ferè sanctissimum Christi Corpus sumere debet, quod quotidianam meritò, eamque singularem præparationem exigit, qualis inter cæteras utique censeri debet, incontaminati corporis studium; si enim jam olim Davidi 1. Reg. 21. panes propositionis comesturo conditio illa apponebatur, *si mundi sunt pueri, maxime à mulieribus*; si hoc etiam tempore, qui paulò majorem Religionis & decentiæ rationem habent, accessuri ad hoc divinissimum convivium, à licito etiam connubij usu abstinere; quantò magis Pastor Angelicum panem sumpturus, & ad convivium immaculati Agni accessurus, ab omni

illicita corporis pollutione abstinere debet? Tertio, *dua recordatio Spiritus Sancti*, qui, si ulli, Pastori necessarius est, ad functiones suas ritè & fructuosè obeundas, uti vel Christus clarè ostendit, dum nec priùs proximi salutem procurandam suscepit, quàm Spiritus Sanctus supra illum descenderet; nec Apostolos etiam ad similem finem dimisit, donec virtute ejusdem Divinissimi Spiritus ex alto induerentur, qui non permanebit Spiritus iste in Pastore, qui caro est: ideo neque opus Incarnationis Dominicæ perficere poterit nisi in Virgine ab omni concupiscentia carnis liberata, quantò minùs ergo cum Pastore, cujus officium est, pariter cum S. Paulo suos Parochianos, donec Christus in ipso inveniatur, concurret ad opus hoc Incarnationis Spiritualem perficiendum, nisi Virgineam, aut certè mundam in eo carnem repererit. Accedit, quòd ad eandem Divinissimi Spiritus gratiam, tum pro se, tum pro alijs obtinendam, frequenter ad DEVM Oratio facienda sit; unde novus iterum, minùs potens titulus ad castitatem summo studio sectandam exurgit: si enim jam olim S. Apostolus 1. Cor. 7. Fideles suasit, ut ad tempus sese contineant, ut vacent Orationi: DEVS ipse Israëlitas Exod. 19. ad colloquium admittendum præcepit, ut vestimenta sua lavarent, & uxoribus suis non appropinquarent; an non Pastor, qui velut Mediator inter DEVM & homines constitutus, perpetuum cum DEO commercium habere, & ideo, ut S. Dionysius Epist. 8. loquitur, simillimus DEO esse debet, summam castitatem, quæ homines ad dictam similitudinem vel maximè elevat, servare constantè conabitur?

Qu. 4. *Quibus medijs ad avaritiam fugiendam uti debet Pastor?* R. sequentibus, quæ similiter velut specialia illius clericale officium offert. Primùm est *assidua recordatio clericatus dignitatis*, cujus quidè initium à racione capitis, & coronatione factum est, ut scilicet meminerit Clericus, se per se scissionem omnis inordinatæ cupiditatis erga divitias, illud regnum, quod, teste Christo Luc. 17. intra nos est, à quo rectè dixit non nemo: *Rex est, qui metuit nihil: Rex quoque cupit nihil: hoc regnum sibi quisque dat: evertit quoque hoc regnum sit illud regnum DEI*, quod Christus Matth. 6. primum quæri jussit, & quod quærentibus

necessaria ad victum & amictum promisit. Alterum medium est *assidua recordatio sacerdotalis dignitatis*, quæ haud dubiè etiam efficiet, ut Pastor hoc vitium tanquam Statui suo summè probrosam, summè quoque detestetur; cum enim Sacerdos summi DEI per consecrationem constitutus sit, facile apparet, quantam injuriam DEO & Ecclesiæ faceret, si Beneficij tanti immemor relicto DEO, per avaritiam, quæ teste Apostolo Eph. 5. est idolorum servitus, mammonæ sacrificaret. Accedit, quòd, sicut olim Sacerdotum & Levitarum possessio DEUS erat, ita idiptum Sacerdotes Novi Testamenti tantò magis de se quoque credere debeant, quantò præstantius est ipsorum, quàm antiquorum Sacerdotum Sacerdotiù; si autem ipse DEUS in possessionem se illis offert, an non insignem injuriam illi iterù inferet, qui diffidens omnipotentis & fidelitati illius, ipse sibi per inordinatam divitiarum concupiscentiam providere satagit? an non meritò in talem quadrat illa S. Augustini in Psal. 30. Conc. 30. increpatio: *Avere, an parum tibi est, si te impleat (& nutriat) Ipse DEVS? DEVS si ad te veniat sine auro & argento, non vis illum? quid tibi de his, quæ fecit DEVS, sufficit, si DEVS ipse non sufficit?* Tertium medium est *assidua pastoralis dignitatis recordatio*; an non hinc iterum novos Spiritus concipiet ad avaritiæ vitium totis viribus detestandum & fugiendum? an non juxta S. Davidis Psal. 54. consilium jactabit super Dominum curam suam, & ab ipso enutrietur? si enim DEUS de Bove triturante sollicitus, os illi alligari non permisit, si, teste Apostolo 1. Cor. 9. dignus est Operarius mercede sua; si æquum est, ut, qui plantat vineam, de fructu ejus comedat; ut, qui gregem pascit, de lacte ejus manducet; ut qui Altari servit, de Altari participet; an DEUS Pastori Verbum DEI tam sollicitè explicanti, in vinea ejus tam strenuè laboranti, Oves à Christo commissas tam accuratè custodienti & pascenti, altari tam constanter & diligenter servienti, necessaria deesse patietur? si illis, qui regnum DEI, & justitiam ejus quærunt, omnia ad corporis curam pertinentia adjectum iri promisit, an illis, qui alios ad dictum regnum & justitiam quærendam exhortantur, & juvant, non eadem ministrabit? si turbas olim se sequentes ad audiendum Verbum suum tam liberaliter pavit, an Pastorem idem Verbum explicantem non pascet? si

Apostolis à se vocatis tam sollicitè de necessariis provi-
 ut fateri ipsimet debuerint, nihil, quamdiu cum ipso erat
 sibi defuisse, an Pastorem simili vocatione ad simile munus
 vocatum non simili quoque liberalitate & charitate conueniret,
 an non ergo injuriam insignem DEO Pastor faceret, si tur-
 bulis ad fiduciam in ipso ponendam invitatus diffideter, &
 incerto divitiarum spem suam collocare præsumeret?

§. VII.

De industriis à Pastore adhibendis.

Qu. 1. *Qua industria à Pastore sint adhibenda, ut munere suo fungatur?* R. potissimum sequentes usurpationes esse, scilicet *sedulam inquisitionem, crebram consultationem, & accuratam annotationem*, quarum prima facit, ut agenda aut emendanda sunt, intelligat: Secunda, ut procedat, & fraudes vel errores facilius vitet: Tertia, contra obrectatores efficacius se defendat, faciliusque superioribus suis rerum à se gestarum rationem reddat.

Qu. 2. *Quid circa ipsam Inquisitionem observandum sit?* R. has præcipuè conditiones. Primò, ut sit *iusta*, quæ erit, si in ea duntaxat, quæ ad officium suum directè vel indirectè pertinent, inquiret, nempe primò & ante omnia in proprias actiones, tum per frequentes recollectiones, tum accuratum usum examinis tam particularis, quam universalis; imò illius etiam, quantum fieri potest, quod singulis actionibus postponi solet: deinde in vitia communia & periculosa toti communitati: hæc enim, cum sint velut apertæ mata, quæ totum corpus in manifestum interitus periculum præcipitant, meritò à Pastore inquireri & cognosci debent, maturè curationem tentare possit; denique in necessitate morbos, aliàsque afflictiones Parochianorum, ut quantum ipso erit, in his etiam solatium, & auxilium præstet. In contrariò verò studiosè cavere debet, ne in ea, quæ in periculis, inter Conjuges circa administrationem familiarum, Magistratu in administratione Reipublicæ, aut etiam in Parochiam suam in aliis urbibus, provinciis, & regnis curiosè inquiret, nisi manifesta utilitas, cujus procuratio ipsum quodammodo officium illius redundet, appareat. In eundò, ut sit *discreta*, id est, ut cum debita cautela, & circumspecte